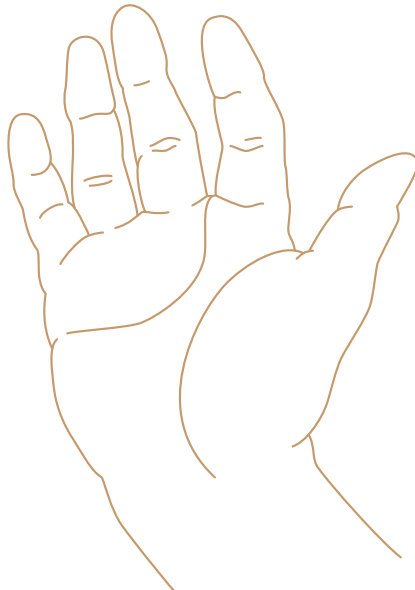

Skurðaðgerð á hendi

Undirbúningur

Blóðþynningarlyf

Hætta þarf töku blóðþynningarlyfja um viku fyrir aðgerð í samráði við lækinn, sem er ábyrgur fyrir blóðþynningarmeðferðinni. Jafnframt þarf að hætta töku Magnýls og bólgueyðandi lyfja vegna blóðþynnandi áhrifa.

Tóbaksnotkun og rafrettur

Reykingar, nef- og munntóbaksnotkun og nikótín í rafrettum hafa áhrif á bata eftir skurðaðgerð og geta seinkað því að sár grói og aukið hættu á fylgikvillum aðgerðar. Því er mikilvægt að hætta tóbaksnotkun 6-8 vikum fyrir aðgerð og vera tóbakslaus í að lágmarki tvær vikur eftir aðgerð. Þeir sem nota tóbak eru hvattir til að hætta og geta leitað aðstoðar á heilsugæslustöðvum eða á www.heilsuvera.is (netspjall, símaráðgjöf og fræðsluefni).

Kvöldið fyrir aðgerð

Fasta

Nauðsynlegt er að fasta fyrir aðgerð til að minnka hættu á fylgikvillum í tengslum við svæfingu eða deyfingu. Löng fasta er þó ekki góð fyrir líkamann og fólki líður betur eftir aðgerð ef eftirfarandi leiðbeiningum er fylgt:

- Fá sér aukabita eða drykk áður en lagst er til svefnis kvöldið fyrir aðgerð.
- Ekki má borða mat síðustu 6 klst. fyrir komu á spítalann.
- Óhætt er að drekka tæra drykki (1-2 glös í senn) þar til 2 klst. eru í komu á spítalann. Tær drykkur er t.d. vatn, tær ávaxtasafi og mjólkurlaust kaffi og te.
- Þegar á spítalann er komið veitir starfsfólk upplýsingar um hvort og hve lengi megi drekka fram að aðgerð.
- Ekki má nota tóbak síðustu 2 klst. fyrir aðgerð.

Símaviðtal vegna svæfingar

Svæfingahjúkrunarfræðingur hringir í sjúkling nokkrum dögum fyrir aðgerð til að fara yfir heilsufar með tilliti til svæfingar og veita tækifæri til spurninga. Ef frekari rannsókn eða upplýsinga er þörf, er boðað í innskriftarviðtal á spítalanum fyrir aðgerðina.

Gott er að hafa lyfjalista við höndina, því í símtalinu eru veittar upplýsingar um hvaða lyf má taka fyrir aðgerðina. Sum lyf er óæskilegt að taka fyrir svæfingu. Ef vandamál hafa komið upp eftir fyrri svæfingar, til dæmis miklir verkir, ógleði eða uppköst, er mikilvægt að segja frá því.

Í símaviðtalinu verður spurt um:

- Fyrri reynslu af svæfingum
- Ofnæmi eða óþol fyrir lyfjum
- Hæð og þyngd
- Áfengisneyslu og reykingar
- Gervitennur og tannbrýr
- Heilsufar og sjúkdóma
- Lyfjanotkun, þar á meðal notkun náttúruyfja og fæðubótarefna

Annar undirbúningur

Við innlögn á deild er gott að hafa með sér affreyingarefni. Nota má farsíma en stilla þarf á hljóðlausa hringingu.

Fylgd heim

Ef aðgerðin er gerð í svæfingu þarf að gera ráð fyrir að fá fylgd heim, því ekki má aka bíl fyrr en daginn eftir. Eins er ráðlegt að hafa einhvern hjá sér fyrstu nóttina eftir aðgerð til öryggis.

Aðgerðardagur

Sturta

Nauðsynlegt er að fara í sturtu áður en komið er á spítalann. Klæðast þarf hreinum fötum eftir sturtuna og ekki má nota krem, andlitsfarða, ilmefni eða skartgrip. Fjarlægja þarf naglalakk og gervineglur.

Mæting er á dagdeild A5 á 5. hæð Landspítala í Fossvogi á umsómdum tíma.

Skurðaðgerð á hendi er gerð í svæfingu eða deyfingu. Við komu á deild þarf að undirrita samþykki fyrir aðgerð og svæfingu. Óvæntar aðstæður geta valdið því að aðgerðartími breytist. Til að tryggja öryggi er endurtekið spurt um mikilvæg atriði svo sem nafn, kennitölu, ofnæmi, föstu og tegund aðgerðar. Þegar komið er á skurðstofu fer fram frekari undirbúningur fyrir aðgerðina. Settur er æðaleggur í handarbak eða handlegg og er hann notaður til að gefa vökva og lyf.

Eftir aðgerðina fer sjúklingur á vöknun og síðan aftur á dagdeild A5. Útskrift er í flestum tilfellum samdægurs.

Útskriftarfræðsla

Verkir

Eftir aðgerðina má búast við verkjum á skurðsvæði. Ef verkir eru viðvarandi er æskilegt að taka verkjalyf reglulega yfir daginn samkvæmt leiðbeiningum. Smám saman er síðan dregið úr töku lyfjanna með því að minnka skammta eða taka lyfin sjaldnar. Ef þörf er á lyfseðilsskyldum verkjalyfjum er lyfseðill sendur rafrænt í apótek.

Skurðsár

Skurðsári er lokað með saumum sem ýmist eyðast af sjálfum sér eða þarf að fjarlægja. Stundum er einnig sett spelka eða gifs til að halda hendinni stöðugri. Ef vandamál koma upp varðandi umbúðir, þarf að hafa samband við göngudeild bæklunarskurðlækninga.

Sturta

Fara má í sturtu en hlífa þarf hendinni og umbúðunum fyrir vatni þar til gifs hefur verið fjarlæggt. Hægt er að líma plastpoka yfir hendi til hlífðar.

Hreyfing

Til að draga úr bjúg og stirðleika er:

- Mikilvægt að hreyfa reglulega þá fingur sem standa undan umbúðum og hreyfa aðra liði í handleggnum svo sem öxl og olnboga.
- Hafa hærra undir hendinni fyrstu vikuna. Gott er til dæmis að leggja kotta undir höndina þegar setið er.
- Miða við að hendi sé í hjartahæð og láta hendina hanga sem minnst.

Vinna

Mismunandi er hve fljótt er hægt að byrja aftur að vinna en það fer eftir eðli starfs og líðan.

Eftirmeðferð

Fyrir útskrift er endurkomutími ákveðinn hjá lækni. Þá eru saumar fjarlægðir og skipt um gifs.

Kostnaður

Greiða þarf fyrir aðgerð á dagdeild. Verð er samkvæmt gjaldskrá Landspítala.

Hafa þarf samband við göngudeild bæklunarskurðlækninga G3 eða leita á bráðamóttöku (utan dagvinnutíma) ef eftirfarandi hættumerki koma fram fyrstu tvær vikurnar eftir aðgerð:

- Fingur hvítna eða dofna
- Líkamshiti er hærri en 38,5°C
- Grunur er um sýkingu á skurðsvæði
- Aukinn verkur er á skurðsvæði þrátt fyrir töku verkjalyfja

Símanúmer

Göngudeild bæklunarskurðlækninga G3 í Fossvogi er opin kl. 08:00-16:00, sími 543 2040.

Dagdeild skurðlækninga A5 í Fossvogi er opin virka daga kl. 07:00-22:00, sími 543 7570.